

[Albrechtsen]

kunne stille et sådant alternativ op, som på nordisk plan kunne pege i en helt anden retning, og jeg vil gerne understrege, at VS naturligtvis kraftigt støtter, at der afsættes offentlige midler til støtte for dette arbejde.

Til slut vil jeg nævne, at denne rapport ikke bare drejer sig om eksport- og importkroner, men i og for sig også om fremtiden for demokratiet og for friheden i vores del af verden. En nordisk handlingsplan, også selv om den er økonomisk i titlen, burde i langt højere grad have dette perspektiv for øje. Visionerne om de nordiske samfund som frie og demokratiske samfund er jo ikke nye; lad mig bare minde om en strofe af Grundtvig: »Frihed lad være vort Løsen i Nord. Frihed for Loke saa vel som for Thor . . . Frihed for Ordet i Verden ny«.

Noget er vel nået i retning af den vision, som Grundtvig i sin tid havde for det nordiske samarbejde. Der er gennemført vigtige politiske og demokratiske rettigheder, som i dag anses for grundfæstede i de nordiske lande. Selv om der fortsat udvises iranere og findes hemmelige efterretningstjenester, forberedes såkaldte beredskabssituationer osv., må man alligevel sige, at der som følge af det folkelige pres er nået en hel del.

Men hvor bliver friheden og demokratiet af i en sådan centraliseret registerstat, havde jeg nær sagt, som er den egentlige vision i den handlingsplan, man her lægger frem? I den forstand må man desværre sige, at der er meget, meget stor forskel på de visioner, Grundtvig i sin tid havde, og de visioner, som de nuværende nordiske ministre lægger frem, og jeg foretrækker så langt de visioner, som Grundtvig havde.

Sagen er jo, at den politik, som i dag føres i EF, er en politik, som skaber stadig øget ulighed. Det er også sådan, at ligheden – eller i hvert fald en ikke alt for stor ulighed – er og bliver forudsætningen for bevarelsen og udbygningen af enhver form for demokrati, som kan tænkes. Denne handlingsplan bygger ikke på, at vi kommer nærmere ligheden, den bygger desværre på, at vi fortsætter den nuværende triste udvikling i retning af stadig større ulighed. Det er nogle af de ting, som jeg synes burde diskuteres omhyggeligt igennem under den kommende diskussion, som nogle af os skal til i Nordisk Råd.

Så vil jeg slutte af med at sige, at jeg egentlig synes, det er en udmærket ting, at vi

med det fælles dagsordensforslag fra de borgerlige og socialdemokraterne får lejlighed til klart at tage stilling til denne handlingsplan, de visioner, der ligger i den, og den filosofi, der ligger bag ved den, for det er en afstemning om, hvilken vej der skal gås. Jeg kan godt beklage udfaldet af den afstemning, vi får i dag, men jeg ved – og jeg er ret fortrøstningsfuld ved det – at der faktisk netop i de nordiske lande er en stadig vækst i de kræfter, som ønsker et alternativ til den håbløse udvikling, som folkettinget i dag vil pege på.

Steffensen (KrF):

Kristeligt folkeparti har altid prioriteret det nordiske samarbejde højt, og når man sammenligner sessionen sidste år i Stockholm med det resultat, vi nu debatterer, nemlig handlingsplanen for økonomisk udvikling og fuld beskæftigelse, kan det ses som et udtryk for, at der foregår meget positivt i Nordisk Råds regie. Det værdsætter vi, og det vil vi gerne medvirke til fortsat kan ske. Jeg mener, hr. Anker Jørgensen har ret, når han betegnede handlingsplanen som noget af et gennembrud i det nordiske samarbejde.

I øvrigt vil jeg kun henholde mig til ministerens positive besvarelse af forespørgslen.

Poulsgaard (FP):

Det er ikke planer, det skorter på – dem får vi nok af – men det reelle nordiske samarbejde må vi nok se i øjnene fik et knæk, da vi kom ind i EF. Ikke sådan, at vi beklager, at vi kom ind i EF, men vi var jo mange, der havde en nordisk drøm. Det kan man have lov til at have stadig væk, men med et Danmark i EF, Danmark og Norge i NATO, et Sverige uden for NATO, Sverige og Norge uden for EF vil det nok blive lidt svært med alt det samarbejde, der tales så meget om, men selvfølgelig kan man glæde sig over det samarbejde, der er lykkedes.

Det dagsordensforslag, der er stillet af socialdemokratiet og regeringspartierne, kan jeg ikke se kan skade – det gælder om at få noget mere samarbejde eller mere handel i Norden – så vi kan støtte den dagsorden.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til planens punkt om Norden som hjemmemarked. Det er et vigtigt punkt. En af de